

ชื่อเรื่อง	การศึกษาการกระจายและมาตรการควบคุมการขายมิดาโซแลมชนิดเม็ด
ผู้แต่ง	นิตยา แยมพ์ยัคฆ์ จันทนา ธรรมวิระพงษ์
ปีที่เผยแพร่	2548
การเผยแพร่	รูปเล่ม และวารสารอาหารและยา ปีที่ 12 ฉบับที่ 3/2548 กันยายน – ธันวาคม 2548 หน้า 37 – 46
สถานที่จัดเก็บ (กรณีเอกสารวิชาการ)	ศูนย์วิทยบริการ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

มิดาโซแลม (Midazolam) โครงสร้างทางเคมี imidazobenzodiazepine derivatives ในกลุ่ม เบนโซไดอาซีพีน ใช้เป็นยานอนหลับที่ออกฤทธิ์เร็วและมีฤทธิ์สั้น **ข้อมูลเภสัชพลศาสตร์ (Pharmacokinetics)** การดูดซึม การศึกษาโดยให้อาสาสมัครกิน มิดาโซแลม ชนิดเม็ด ขนาด 10 – 40 มิลลิกรัม ตรวจพบ มิดาโซแลม ภายใน 20 – 50 นาที การกระจาย ตรวจพบมิดาโซแลมที่อยู่ในพลาสมา ส่วนใหญ่จะจับตัวกับพลาสมาโปรตีน โดยที่ร้อยละ 4 ไม่จับตัวกับพลาสมาโปรตีน พบส่วนน้อยใน Cerebrospinal Fluid การกำจัดออกจากร่างกาย มิดาโซแลม ถูกเมตาโบไลต์ เป็น α -hydroxymidazolam กำจัดออกทางปัสสาวะร้อยละ 50 – 70 ภายใน 24 ชั่วโมง นอกจากนี้ พบ เมตาโบไลต์ อีก 2 ชนิด คือ 4-hydroxymidazolam และ α ,4 hydroxymidazolam ถูกกำจัดออกทางปัสสาวะร้อยละ 3 และ 1 ตามลำดับ บางส่วนถูกกำจัดออกโดยไม่เปลี่ยนแปลง **ค่าครึ่งชีวิต** 1.5 – 3.5 ชั่วโมง **ข้อมูลเภสัชจลนศาสตร์ (Pharmacodynamics)** การนอนหลับ การศึกษาโดยการฉีดมิดาโซแลม ทางหลอดเลือดดำ ขนาด 5 มิลลิกรัม และ 10 มิลลิกรัม ให้อาสาสมัครจำนวน 49 คน พบว่าส่วนใหญ่เกิดอาการมีอาการง่วงนอน ภายใน 2-3 นาที และภายใน 15 นาที เมื่อให้โดยการกิน ทำให้เกิดอาการลึมหาดูการณ์ชั่วขณะได้ประโยชน์ทางการแพทย์ ใช้ช่วยให้นอนหลับซึ่งเหมาะสำหรับผู้ป่วยที่นอนไม่หลับอย่างรุนแรงโดยใช้ระยะสั้น และใช้เป็นยาช่วยให้นอนหลับก่อนผ่าตัด

มิดาโซแลม จัดเป็นวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 2 ตามพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. 2518 สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาเป็นผู้ขายให้แก่ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมเพื่อใช้แก่คนไข้ของตน การศึกษาวิจัยโดยการศึกษาข้อมูลการขายวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท 2 กลุ่มยานอนหลับ ในปี 2545-2546 และเสนอมาตรการควบคุมการขายป้องกันมิให้นำไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม พร้อมทั้งศึกษาข้อมูลการขายหลังมาตรการต่อไป ผลการศึกษาครั้งแรก การศึกษาข้อมูลการขายยานอนหลับรวม 8 ชนิด พบว่าในปีงบประมาณ 2545-2546

มิดาโซแลมชนิดเม็ด ขายมากที่สุด ประมาณ ร้อยละ 50 ของยานอนหลับทุกชนิด ประมาณ 2.8-2.9 ล้านเม็ด จากการสอบถามแพทย์ที่ซื้อ มิดาโซแลม ชนิดเม็ด จำนวนมาก ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล พบว่ามีการนำไปใช้ในการรักษาผู้ติดยาเสพติด เมื่อทำการศึกษาจากเอกสารวิชาการ และประชุมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ข้อสรุปว่ามิดาโซแลม ชนิดเม็ดไม่สามารถใช้ในการรักษาผู้ติดยาเสพติด และเกิดผลเสีย จะทำให้ผู้ป่วยติดยา มิดาโซแลม เพิ่มขึ้นด้วย และการรักษาผู้ป่วยที่ติดยาเสพติดให้โทษและมิดาโซแลมยิ่งยุ่งยาก ชับซ้อนทำให้รักษายากยิ่งขึ้น สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาจึงได้กำหนด มาตรการควบคุมการขาย โดยให้สถานพยาบาลที่ไม่รับผู้ป่วยไว้ค้างคืนซื้อมิดาโซแลม ชนิดเม็ดได้เดือนละ 2,000 เม็ด ในเดือนกุมภาพันธ์ 2547 และทำการศึกษาข้อมูลการขาย มิดาโซแลม ชนิดเม็ด ในปีงบประมาณ 2546 – 2547 พบว่าการขาย มิดาโซแลม ชนิดเม็ด ในปีงบประมาณ 2547ลดลงจากปีงบประมาณ 2546 ร้อยละ 32.07 สรุปมาตรการควบคุมการขายมิดาโซแลม ชนิดเม็ดเป็นมาตรการที่ใช้ได้ผลในระดับหนึ่ง โดยที่มิดาโซแลม ชนิดเม็ด ยังคงมีความจำเป็นที่ใช้ในการรักษาทางการแพทย์จึงจำเป็นต้องมีการคุมเข้มต่อไป

